

REPRODUKČNÍ TECHNIKY
STARÝCH MAP

UK PRAHA 11. 12. 2017

Tomáš GRIM

STARÉ MAPY

Staré (nesprávně též nazývané historické) mapy (plány, glóby) jsou mapové výtvořy vzniklé před rokem 1850

Historické mapy (plány, glóby) jsou mapy dějepisné.

*Ne každá stará mapa (plán, globus)
je historická-ý (dějepisná-ý)
ale každá historická (dějepisná) mapa
(plán, globus)
může být jednou stará-ý.*

Prvotním výstupem kartografova snažení
je kartografický (vydavatelský) originál

Základním zájmem byl tento kartografický
originál rozmnožit = reprodukovat.

Toho bylo možno dosáhnout kresbou,
malbou, tiskem.

Staré mapy

tedy známe především jako kreslené,
(rukopisné), malované, nebo tištěné

Kreslené (nebo malované) různými inkousty,
tušemi, barvami mohly být vyhotoveny
na papyru, pergamenu,
papíře nebo na plátně
(nosná média)

Kreslená hraniční mapa na papíře – 18. století

Kreslená mapa I. VM z 18. století – na papíře

Kreslená mapa okolí města Vizovic – 18. století – na papíře

Kreslená kopie – původní stav – výřez

Malovaná kopie na plátně – původní stav

Tištěné mapy mohly být vyhotoveny na pergamenu, papíře nebo na plátně

Tištěná mapa (KMČ 1518) - reprodukce

Kreslená kopie na papíře (reprodukce)

Rukopisná kopie Klaudyánovy mapy z 16. století (t. zv. rychnovský exemplář)

Kreslená kopie – původní stav – výřez

Malovaná kopie na plátně – původní stav

Malovaná kopie – detail

Tiskové techniky starých map:

- 1/ Dřevořez
- 2/ Mědirytina
- 3/ Lept
- 4/ Ocelorytina
- 5/ Dřevoryt
- 6/ Kamenotisk

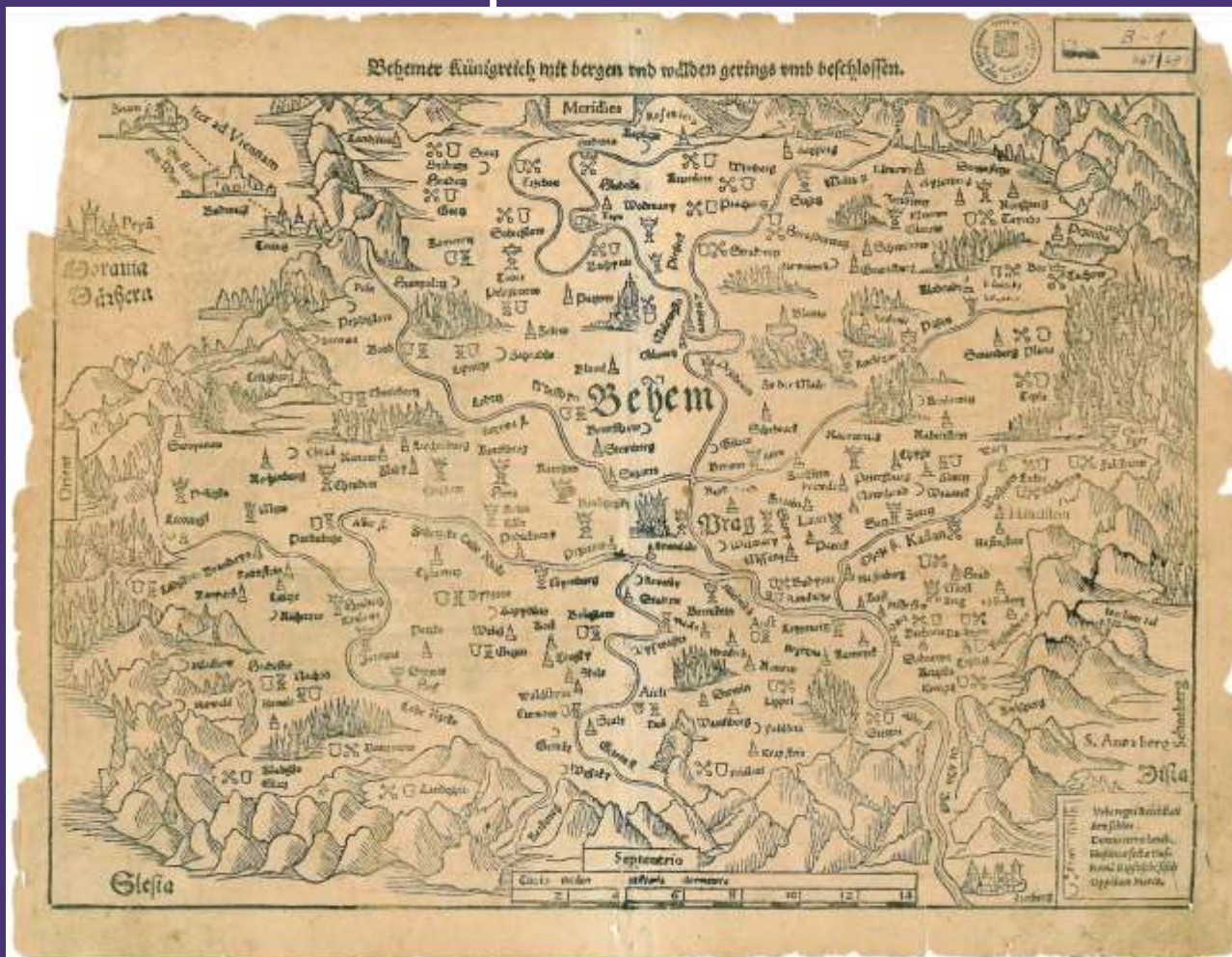

Tiskové techniky starých map:

- 1/ Dřevořez je technika tisku z výšky, při kterém je odstraňován materiál v místech, která nemají tisknout.
Někdy byl kombinován s knihtiskem.

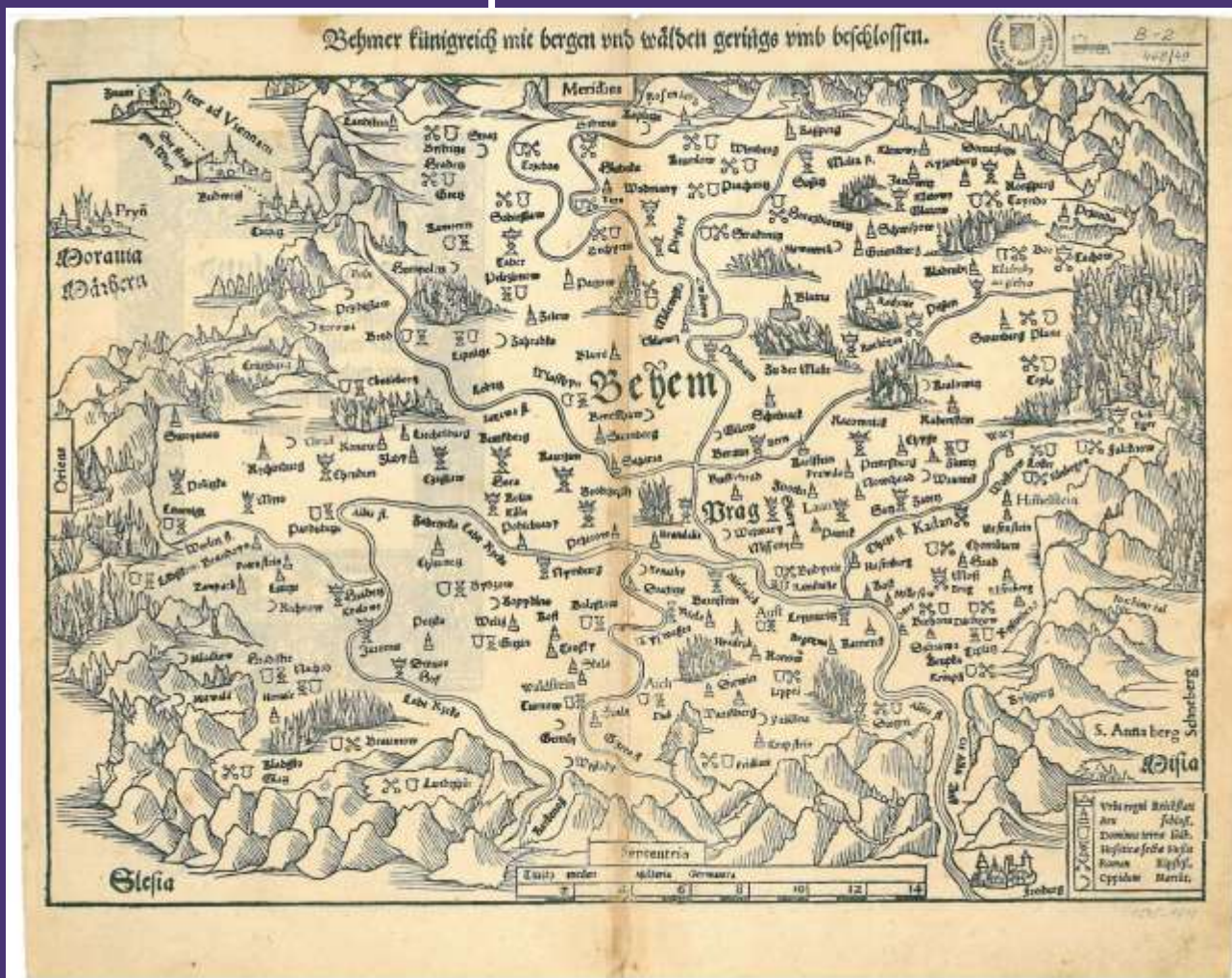

Dřevořez – kombinace s knižní sazbou kopie KMČ 1518

Dřevořez – kombinace s knižní sazbou kopie KMČ 1518

Tiskové techniky starých map:

1/ Mědiryt je technika tisku z hloubky. Materiál je měděná tisková deska. Obraz mapy je do ni vyrýván nečitelně. Tisknou místa zahloubená.

Mědirytina

Tiskové techniky starých map:

1/ Lept je tisková technika při kterém je využívána namísto rydel kyselina

Tiskové techniky starých map:

1/ Ocelorytina je technika obdobná mědirytině, kov tiskové desky nahradila ocel.

Tiskové techniky starých map:

1/ Dřevoryt. Na rozdíl od dřevořezu je do dřeva ryto jako u mědirytiny a napříč léty. Je to tisk z hloubky.

Tiskové techniky starých map:

1/ Kamenotisk – litografie. Je to tisk z plochy založený na principu odpuzování mastnoty a vody.

Kamenotisk

DĚKUJI VÁM ZA POZORNOST!

tomas.grim@cuzk.cz